

Länsstyrelsen i Östergötlands län

ostergotland@lansstyrelsen.se

Stockholm 2020-11-08

REMISSYTTRANDE;

Länsstyrelsen i Östergötlands läns beslut om föreskrifter om förbud mot vissa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar för att motverka smittspridning av covid-19 inom Östergötlands län (Ert diarienummer 213-17048-20)

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 5 550 medlemsföretag med runt 8 260 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har fått del av rubricerad remiss och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

Innehållet i länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Östergötlands län beslutade den 29 oktober 2020 att meddela föreskrift om förbud mot vissa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar för mer än 50 personer för att begränsa smittspridning av covid-19. Beslutet trädde i kraft den 1 november 2020 och gäller till och med den 22 november 2020.

Den av länsstyrelsen beslutade begränsningen till högst 50 deltagare omfattar även allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som hålls på sådana serveringsställen som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Visitans synpunkter på beslutet

Bakgrund

Företagen i besöksnäringen – restauranger, hotell, konferensanläggningar, nöjesparker, nattklubbar, skidanläggningar och campingplatser m.m. – har drabbats oerhört hårt till följd av coronapandemin och de restriktioner som införts i samband med denna.

Särskilt hårt har företagen drabbats av restriktionerna i lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen med anslutande föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:37) från Folkhälsomyndigheten samt förordningen (2020:114) med förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än 50 deltagare. Den nämnda förordningen innehåller sedan den 8 oktober 2020 inte längre några begränsningar avseende antalet deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar på serveringsställen som omfattas av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, men den hindrar alltså många verksamheter – helt eller delvis – från att bedriva normal verksamhet. Från och med den 1 november 2020 gäller dock återigen en begränsning till högst 50 deltagare vid anordnande av offentlig danstillställning även på serveringsställen.

Visita är helt och fullt på det klara med att människors hälsa alltid måste sättas i främsta rummet och vi har mycket stor respekt och förståelse för att olika typer av åtgärder måste vidtas för att motverka spridningen av covid-19. I detta ligger också att förändringar kan komma att behöva ske och ytterligare åtgärder vidtas beroende på hur smittspridningen utvecklas. Visita och våra medlemsföretag har nu i över ett halvårs tid vidtagit en mängd åtgärder för att bidra till att motverka smittspridning och för att efterleva de restriktioner som gäller och vi ser detta som en självklar och viktig uppgift.

Det företagen nu så akut behöver – och har behövt under en längre tid – är i första hand rimliga förutsättningar att bedriva sina verksamheter på ett så normalt och fungerande sätt som möjligt. De restriktioner som har införts i samband med coronapandemin innebär för de flesta av Visitas medlemsföretag mycket allvarliga begränsningar i och i vissa fall ett fullständigt omöjliggörande av driften av verksamheten, i praktiken ett näringsförbud.

Visita har under lång tid framfört att det måste vara högt prioriterat att lätta på eller helt upphäva de restriktioner som finns så snart det bedöms vara möjligt och rimligt ur ett smittskyddsperspektiv. Det behövs i det sammanhanget också en konkret och tydlig plan framåt från såväl politiken som från myndigheterna samt ett aktivt arbete i dialog med näringen för när och hur sådana förändringar ska ske, så att företagen successivt och under ansvarstagande former kan återstarta sina verksamheter och bidra till sysselsättning.

Restriktioner får inte vara mer ingripande än nödvändigt och behovet av dem måste omprövas löpande

Visita vill betona den stora vikten av att nödvändigheten av skärpta föreskrifter och allmänna råd samt omfattningen av och innehållet i dem mycket noggrant övervägs. Mer omfattande och långtgående restriktioner än vad som verkligen bedöms vara nödvändigt och proportionerligt för att motverka smittspridning måste undvikas. Och på

motsvarande sätt som det måste ske en noggrann avvägning av behovet av införande av skärpta regler är det av stor vikt att olika restriktioner också bedöms och omprövas löpande. Så snart regler som på olika sätt begränsar eller hindrar verksamheterna på olika sätt inte längre kan motiveras måste de också upphävas.

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar på serveringsställen bör undantas från begränsningen till högst 50 deltagare

Enligt 1 § tredje stycket i förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar förordningen gäller begränsningen till högst 50 deltagare inte allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, med undantag för danstillställningar, som hålls på sådana serveringsställen som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Ett antal länsstyrelser i landet har under senare tid återinfört en begränsning till högst 50 deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar på länsnivå – även på serveringsställen som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Dessa länsstyrelser återinför därmed den begränsning på serveringsställen som regeringen relativt nyligen avskaffade genom undantag i förordningen om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Regeringen införde det aktuella undantaget från begränsningen till 50 deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar på serveringsställen eftersom den ansåg att det var orimligt att samma verksamhet skulle behöva förhålla sig till olika regelverk beroende på vilka aktiviteter som pågår i lokalerna. Visita välkomnade regeringens införande av det aktuella undantaget och anser att det framstår som orimligt och förvånande att begränsningen nu återinförs av vissa länsstyrelser runtom i landet.

Det finns ingen begränsning i hur många gäster som får befinna sig på ett serveringsställe, eftersom exempelvis en restaurang i sig inte utgör en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning. Däremot ska distansering m.m. ombesörjas i enlighet med bestämmelserna i lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och Folkhälsomyndighetens föreskrifter i anslutning till den lagen. Om det däremot sker ett uppträdande på serveringsstället – till exempel genom en musikartist eller någon form av show – kan det enligt nu gällande regler handla om ett arrangemang som omfattas av begränsningen till 50 deltagare, under förutsättning att arrangemanget riktar sig till allmänheten. Det saknar naturligtvis varje form av logisk hållbarhet att ett serveringsställes begränsningar i antalet deltagare/gäster/besökare och därmed möjligheten att bedriva sin verksamhet ska påverkas på detta sätt genom att exempelvis en artist stiger upp på scenen i lokalen. Ett sådant uppträdande kan rimligen inte heller anses påverka spridningen av covid-19, utan det viktiga och avgörande i det

avseendet är att serveringsstället följer bestämmelserna i lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd i anslutning till den lagen.

Här kan framhållas att länsstyrelserna i Stockholms, Värmlands, Örebro och Södermanlands län har undantagit allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar på serveringsställen som omfattas av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen från den begränsning till högst 50 deltagare vid sådana arrangemang som i övrigt införts i länet. Visita välkomnar det undantag som på detta sätt införts av dessa länsstyrelser.

Mot ovanstående bakgrund anser Visita att Länsstyrelsen i Östergötlands beslut snarast möjligt bör ändras på så sätt att begränsningen till högst 50 deltagare inte gäller allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, med undantag för danstillställningar, som hålls på sådana serveringsställen som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Skärpta restriktioner medför ökat behov av stöd till företagen

Visita vill framhålla att det redan nu föreligger ett mycket stort och akut behov av att förlänga och utöka olika statliga stödåtgärder för företagen i besöksnäringen. Om olika typer av länsvisa skärpta restriktioner förlängs eller utökas i omfattning är det också ofrånkomligt att de drabbade företagen i än högre grad kommer att behöva ännu mer omfattande, förbättrat och förlängt ekonomiskt stöd under motsvarande tid. Vid olika typer av restriktioner som införs på länsnivå bör därmed rimligen också stöd från länsstyrelsen aktualiseras och utgå till berörda företag i länet.

Med betoning av det vi framfört ovan om vår respekt för att det givetvis är av största vikt att motverka spridning av covid-19 och att människors hälsa alltid kommer först, vill vi på detta sätt ändå understryka att även skärpta föreskrifter och allmänna råd givetvis medför ekonomiska konsekvenser för företagen och i förlängningen därmed också påverkar sysselsättningen och samhällsekonomin i övrigt. Även detta bör vara en viktig del av avvägningen i samband med övervägandet av att införa skärpta restriktioner av olika slag.

Med vänlig hälsning

Jonas Siljhammar
VD

Stefan Lundin
Chefsjurist Branschjuridik